

Bản tin Văn phòng JICA Việt Nam

Số 48 (Tháng 12 năm 2019)

Đã hoàn thành thủ tục phê duyệt điều chỉnh Dự án đường sắt đô thị Tp. Hồ Chí Minh tuyến số 1

Tuyến đường sắt đô thị số 1 Tp. Hồ Chí Minh đang được đặt mục tiêu đưa vào khai thác năm 2021

Ngày 13/11/2019, UBND Thành phố Hồ Chí Minh đã ra quyết định phê duyệt điều chỉnh Dự án xây dựng đường sắt đô thị tuyến số 1.

Do dự án bị đội vốn lớn so với tổng mức đầu tư ban đầu, việc giao kế hoạch vốn từ ngân sách trung ương cho dự án trong mấy năm qua đã bị Chính phủ tạm ngừng lại cho đến khi hoàn thành thủ tục điều chỉnh.

Quyết định phê duyệt vừa rồi đã gỡ được nút thắt lớn trong tiến trình đưa tuyến đường sắt đô thị (ĐSĐT) này vào khai thác. Thành phố đã phối hợp chặt chẽ với các bộ ngành trung ương và dốc nhiều nỗ lực để hoàn thành thủ tục phê duyệt điều chỉnh. Hy vọng rằng, sau khi nút thắt lớn này được tháo gỡ, các vấn đề tồn đọng còn lại sẽ dần được giải quyết.

Nhìn ra các nước trong khu vực, tuyến tàu điện ngầm đầu tiên ở Jakarta, Indonesia, cũng sử dụng vốn vay ODA Nhật Bản, đã bắt đầu khai thác vận hành từ tháng 3/2019. Đối với người dân Jakarta, đây là điều được mong chờ từ lâu vì ĐSĐT không chỉ giải quyết ách tắc giao thông mà còn hạn chế ô nhiễm môi trường. Từ kinh nghiệm của người dân Delhi, Ấn Độ, nơi tuyến tàu điện ngầm đầu tiên được

đưa vào khai thác năm 2002, cũng với sự hỗ trợ từ nguồn vốn vay ODA Nhật Bản, thì ĐSĐT Delhi đã làm thay đổi rất nhiều cuộc sống của người dân ở đây.

Tại Việt Nam, tuyến ĐSĐT số 1 của Tp.HCM cũng đang được đặt mục tiêu đưa vào khai thác vào năm 2021.

Với tuyến ĐSĐT số 1 Tp.HCM, ngoài việc cung cấp vốn vay ODA cho xây dựng, hiện JICA đang thực hiện Dự án hỗ trợ kỹ thuật “Tăng cường năng lực quản lý cho Công ty Đường sắt Đô thị số 1 nhằm triển khai vận hành khai thác tuyến đường sắt đô thị số 1 Thành phố Hồ Chí Minh” (thời gian thực hiện dự án từ tháng 12/2017 tới tháng 12/2022). Đây là đơn vị sẽ đảm nhiệm chức năng vận hành và bảo trì tuyến ĐSĐT số 1.

Trong khuôn khổ của dự án, để tăng tính thuận tiện cho người dân, các hoạt động quản lý lưu thông đang được nghiên cứu thực hiện. Đây là hoạt động quản lý lưu thông của từng cá nhân cũng như toàn xã hội, sao cho các hoạt động này dần chuyển biến như mong muốn nhưng theo một cách thuận tự nhiên, như việc chuyển dịch hợp

TIÊU ĐIỂM

Đại học Cần Thơ khởi công hai khu phức hợp công nghệ cao (Trang 2)

Cảm nhận qua khóa đào tạo về xây dựng chính sách phòng chống mua bán người (Trang 3)

JICA hỗ trợ giám sát lượng phát thải khí nhà kính (Trang 3)

Khởi động dự án ngăn ngừa nhiễm HIV mới tại Việt Nam (Trang 4)

Tổng kết dự án hỗ trợ tỉnh Quảng Ninh thúc đẩy tăng trưởng xanh (Trang 5)

Cùng bảo vệ môi trường với 3R (Trang 6)

Làng cổ Đông Hòa Hiệp- điểm nhấn của du lịch Tiền Giang (Trang 6)

Kỷ niệm 10 năm Chương trình đào tạo kinh doanh cao cấp Keieijuku (Trang 7)

Voice of expert- Rừng ở Việt Nam (Trang 8)

lý từ phương tiện giao thông cá nhân sang giao thông công cộng (GTCC), v.v... Một trong các hoạt động này phải kể đến việc tổ chức các cuộc tọa đàm trao đổi giữa người dân, giáo dục và tuyên truyền nâng cao ý thức sử dụng các phương tiện GTCC trong cuộc sống hàng ngày.

Ngoài ra, hoạt động xây dựng hình ảnh cho ĐSĐT cũng dự kiến được thực hiện. Cụ thể là, ĐSĐT có thể đem tới cho người dân lối sống phù hợp với việc sử dụng ĐSĐT như phong cách thời trang hay những thói quen mới mà trước đây khi sử dụng phương tiện cá nhân không thực hiện được. Ví dụ, khi sử dụng xe máy, người lưu thông trên đường phải đeo khẩu trang, đội mũ bảo hiểm, áo chống nắng, còn nếu dùng ĐSĐT thì những thứ này không còn cần nữa, mọi người có thể diện thời trang hay làm đẹp theo ý thích.

Bên cạnh đó, có thể xem xét quy hoạch kết hợp kinh doanh trong khu vực nhà ga, biến đây thành những địa chỉ hấp dẫn về ẩm thực và mua sắm với người dân và du khách, đem tới thêm tiện ích cho cuộc sống của người dân.

Việc xây dựng hình ảnh cho ĐSĐT cũng sẽ giúp cho việc chuyển đổi thói quen từ giao thông cá nhân sang GTCC được diễn ra một cách thuận lợi. Một ví dụ vui

về ảnh hưởng của ĐSĐT lên phong cách sống của người dân cũng được đề cập tới trong phim “Shall we dance” do diễn viên Richard Gere thủ vai chính, nhân vật nam chính khi nhìn ngắm tàu điện Chicago đã nảy sinh ra ý muốn học nhảy, một thói quen mới trong cuộc sống của anh.

Tại Quyết định phê duyệt điều chỉnh dự án, Tp.HCM dự kiến sẽ đưa tuyến ĐSĐT số 1 vào khai thác từ quý IV năm 2021. Trong thời gian tới, JICA Việt Nam sẽ tiếp tục phối hợp và hỗ trợ các đơn vị liên quan nhằm hoàn thành công trình đúng tiến độ. Ngoài ra, để tránh việc trì hoãn đưa tuyến ĐSĐT này vào khai thác do chậm có chứng chỉ an toàn theo thủ tục pháp luật Việt Nam, JICA sẽ tiếp tục nghiên cứu hỗ trợ và đồng hành cùng các đối tác Việt Nam.

Và cuối cùng, trong lần thăm thực địa công trường gần đây, tôi thấy có trang trí nhiều bức tranh do các em học sinh tiểu học vẽ. Bức tranh nào cũng thật đẹp, thể hiện hi vọng tràn đầy. Để ĐSĐT sớm mang đến một luồng gió mới trong cuộc sống của người dân, JICA sẽ tiếp tục nỗ lực hết mình để hỗ trợ Việt Nam trong lĩnh vực phát triển này.

Kota Murakami
Văn phòng JICA Việt Nam

Đại học Cần Thơ khởi công hai khu phức hợp công nghệ cao

Lễ khởi công xây dựng hai khu phức hợp công nghệ cao thuộc Dự án “Nâng cấp trường Đại học Cần Thơ”

Ngày 20/11/2019, trường Đại Học Cần Thơ đã long trọng tổ chức Lễ khởi công xây dựng hai khu phức hợp gồm các phòng thí nghiệm, khu nghiên cứu công nghệ cao, trại giống và các thiết bị thử nghiệm trong Dự án “Nâng cấp trường Đại học Cần Thơ” từ nguồn vốn vay ODA của Nhật Bản.

Ông Naomichi Murooka, Phó trưởng đại diện văn phòng JICA Việt Nam đã tham dự sự kiện này.

Sự kiện khởi công hai công trình lớn sau 3 năm chuẩn bị thiết kế và lựa chọn nhà thầu diễn ra vào đúng ngày Nhà giáo Việt Nam càng ý nghĩa hơn đối với tập thể giáo sư, giảng viên, nhà nghiên cứu và sinh viên đang học tập và nghiên cứu tại trường.

Dự án “Nâng cấp trường Đại học Cần Thơ” có tổng giá trị vốn vay ODA 10,5 tỷ yen, gồm bốn hợp phần

chính: Phát triển nguồn nhân lực bao gồm các khóa đào tạo ngắn hạn, thạc sỹ và tiến sỹ tại Nhật Bản; Triển khai các đề tài nghiên cứu; Xây dựng cơ sở vật chất cho khu phức hợp gồm các phòng thí nghiệm và nghiên cứu công nghệ cao; hệ thống thiết bị hiện đại phục vụ nghiên cứu và thí nghiệm.

Song hành cùng dự án vốn vay ODA này là một dự án hợp tác kỹ thuật giữa JICA và trường Đại học Cần Thơ để kết nối với các trường đại học tại Nhật Bản trong trao đổi nghiên cứu và đào tạo với các trường đại học đối tác.

Phát biểu tại Lễ khởi công, GS.TS. Hà Thanh Toàn, Hiệu trưởng Đại học Cần Thơ, cho biết công trình dự kiến sẽ hoàn thành vào giữa năm 2021, góp phần xây dựng và phát triển Đại học Cần Thơ trở thành đại học xuất sắc, sánh ngang tầm với các trường đại học trong khu vực và thế giới, theo tinh thần Kết luận số 28-KL/TW ngày 14/8/2012 của Bộ Chính trị.

Ông Naomichi Murooka, Phó trưởng đại diện văn phòng JICA Việt Nam, cho biết JICA luôn đồng hành cùng trường Đại học Cần Thơ trên chặng đường phát triển thông qua hợp tác kỹ thuật cũng như hỗ trợ nâng cấp cơ sở vật chất hiện đại để trường có thể đáp ứng được nhu cầu nghiên cứu, học tập và trao đổi, góp phần quan trọng trong việc phát triển kinh tế xã hội của vùng.

Trường Đại học Cần Thơ nằm ở trung tâm Đồng bằng sông Cửu Long, là cơ sở đào tạo, nghiên cứu và

trao đổi khoa học của cả khu vực ĐBSCL cũng như quốc tế trong lĩnh vực nông nghiệp, thủy hải sản và môi trường. ĐBSCL đóng vai trò quan trọng trong việc đảm bảo an ninh lương thực cho Việt Nam, nên việc ứng phó với những nguy cơ đe dọa sự ổn định của ngành nông nghiệp và thủy sản do biến đổi khí hậu đang trở nên ngày

một cấp bách.

Đại học Cần Thơ đề ra mục tiêu phát triển bền vững thành một trung tâm xuất sắc đào tạo và chuyển giao công nghệ của khu vực và đứng trong top 200 các trường đại học ở khu vực châu Á – Thái Bình Dương vào năm 2025.

Cảm nhận qua khóa đào tạo về xây dựng chính sách phòng chống mua bán người

Từ ngày 23/10 tới ngày 8/11/2019, tôi đã được đồng hành cùng hai cán bộ đối tác của Cục Trẻ em (Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội) và Cục Cảnh sát Hình sự (Bộ Công An) tham dự khóa học “Thúc đẩy hợp tác chia sẻ kinh nghiệm xây dựng chính sách phòng chống mua bán người giữa các nước trong khu vực ASEAN” do JICA tổ chức tại Tokyo. Tham gia khóa học còn có các bạn đồng nghiệp đến từ Thái Lan, Philippines, Cambodia, Lào và Myanmar.

Chúng tôi được nghe các bài giảng về chính sách liên quan tới phòng chống mua bán người của Chính phủ Nhật Bản, Bộ Lao động - Phúc lợi Y tế, Cục Cảnh sát, Cục Quản lý Xuất Nhập cảnh; thăm các cơ sở tiếp nhận ngắn hạn nạn nhân bị mua bán tại các địa phương; tìm hiểu các hoạt động hỗ trợ do các tổ chức phi chính phủ giúp nạn nhân tái hòa nhập với cộng đồng; và các bước thủ tục của cơ quan Di trú Quốc tế (IOM) hỗ trợ giúp nạn nhân là người nước ngoài hồi hương.

Các học viên tham gia cũng chia sẻ rất nhiều kinh nghiệm bổ ích, đặc biệt là từ các nước có nhiều nạn nhân như Thái Lan và Philippines, nơi khung pháp lý để hỗ trợ nạn nhân khá hoàn chỉnh.

Hai đồng nghiệp Việt Nam của tôi là anh Thao và anh Đua rất tích cực đặt câu hỏi và tham gia thảo luận. Các học viên đều chia sẻ nhận định chung rằng đây là vấn đề không của riêng quốc gia nào, nên để phòng chống mua bán người và hỗ trợ nạn nhân có hiệu quả, rất cần có sự phối hợp liên ngành và liên quốc gia chặt chẽ hơn nữa.

Về phía Dự án, chúng tôi tiếp tục các hoạt động để nâng cao năng lực của đường dây nóng 111 và các hoạt động khác nhằm giúp Việt Nam đẩy lùi nạn mua bán người.

Mua bán người được coi là một loại tội phạm nghiêm trọng xâm phạm quyền con người theo như định nghĩa của Công ước Liên Hợp Quốc về phòng chống tội phạm quốc tế có tổ chức. Mục tiêu phát triển bền vững (SDG) cũng nêu rõ cần phải xóa bỏ mọi hình thức cưỡng bức lao động, bạo lực với phụ nữ và trẻ em và xóa bỏ nạn mua bán người.

Bà Iwashina Masako

Cố vấn trưởng Dự án “Tăng cường hoạt động đường dây nóng tư vấn và hỗ trợ nạn nhân bị mua bán”

Các học viên chụp ảnh lưu niệm sau khi kết thúc khóa học

JICA hỗ trợ giám sát lượng phát thải khí nhà kính

Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) đã tổ chức hội thảo tại Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh vào đầu tháng 11/2019 để lấy ý kiến của tất cả các bên liên quan về kết quả đánh giá giữa kỳ của “Khảo sát thu thập dữ liệu để phát triển Hệ thống Đo lường, báo cáo và kiểm chứng (MRV) trong ngành đường sắt đô thị ở Việt Nam”.

Khảo sát này đang được JICA thực hiện từ tháng 2/2019 đến tháng 9/2020, với sự phối hợp của Cục Biến đổi khí hậu (Bộ Tài nguyên và Môi trường) và Sở Tài nguyên và Môi trường Tp.HCM

Đối tượng của Khảo sát là tuyến đường sắt đô thị số 1 và số 2 tại Hà Nội và tuyến đường sắt đô thị số 1 tại Tp.HCM. Đây là các tuyến đường sắt đô thị được xây dựng bằng nguồn vốn ODA của Chính phủ Nhật Bản.

Khảo sát được thiết kế nhằm ước tính lượng phát thải khí nhà kính (KNK) có thể giảm được tại ba tuyến đường sắt đô thị, từ đó cung cấp cơ sở khoa học để thúc đẩy sử dụng các phương tiện giao thông có mức phát thải thấp, bao gồm đường sắt đô thị ở các khu vực đô thị như Hà Nội và Tp.HCM.

Theo dữ liệu kiểm kê KNK năm 2013 của Tp.HCM do JICA hỗ trợ thành phố xây dựng*, lượng phát thải của thành phố chiếm tới 16% tổng lượng phát thải KNK toàn quốc trong khi dân số của thành phố chỉ chiếm 9% tổng dân số toàn quốc. Trong đó, chỉ riêng lĩnh vực giao thông vận tải có lượng phát thải chiếm tới 45% tổng lượng phát thải của thành phố.

Đường sắt đô thị được coi là giải pháp giao thông phát thải thấp do lượng khí thải CO₂ thấp hơn so với xe máy hoặc ô tô. Trong tương lai khi các hệ thống đường sắt đô thị được phát triển để đáp ứng nhu cầu vận tải hành khách đang tăng lên nhanh chóng, các khu vực đô thị như Hà Nội và Tp. HCM sẽ đóng góp đáng kể vào mục tiêu quốc gia về giảm phát thải KNK mà Chính phủ Việt Nam đã cam kết trong Báo cáo đóng góp do quốc gia tự quyết định (NDC) được trình lên Công ước khung của Liên Hiệp Quốc về Biến đổi Khí hậu năm 2015.

Phát triển hệ thống đường sắt đô thị không chỉ là lựa chọn tiềm năng để giảm thiểu phát thải KNK mà còn là một giải pháp hiệu quả cho vấn đề tắc nghẽn giao thông và ô nhiễm không khí, đặc biệt là ở các nước châu Á, khi ùn tắc giao thông ảnh hưởng đến cuộc sống hàng ngày của người dân và mức độ ô nhiễm không khí ngày càng tăng với tốc độ đáng báo động như hiện nay.

Theo kết quả phỏng vấn các hộ dân tại Hà Nội và Tp.HCM do khảo sát này tiến hành, phần lớn những người được hỏi (81% đang sống dọc theo Tuyến số 1 ở TP HCM và 66% đang sống dọc theo Tuyến số 1 ở Hà Nội) cho biết, họ sẵn sàng sử dụng hệ thống giao thông đường sắt đô thị trong tương lai.

“Khi số lượng người tham gia giao thông chuyển từ sử dụng phương tiện cá nhân sang hệ thống đường sắt đô thị, không khí và chất lượng sống đô thị cũng sẽ được cải thiện”, ông Murooka Naomichi -Phó Trưởng Đại diện của Văn phòng JICA Việt Nam- nhận định.

** Vào năm 2017, Dự án Hỗ trợ lên kế hoạch và thực hiện các hành động giảm nhẹ phát thải khí nhà kính phù hợp với điều kiện quốc gia (SPI-NAMA) của JICA đã hỗ trợ Sở TN&MT HCM thực hiện kiểm kê KNK trên toàn thành phố cho năm 2013, bao gồm tất cả các lĩnh vực như năng lượng, giao thông, chất thải, nông nghiệp và quá trình công nghiệp.*

“Chúng tôi hy vọng rằng cuộc khảo sát sẽ nâng cao nhận thức của người dân Hà Nội và Tp.HCM về vai trò của các dự án đường sắt đô thị không chỉ trong việc cải thiện giao thông nội đô mà còn góp phần vào các nỗ lực chống biến đổi khí hậu trên toàn cầu”, ông nói.

Theo Giáo sư Atsushi Fukuda (Đại học Nihon), một chuyên gia nổi tiếng về phát triển và đánh giá tác động môi trường của hệ thống đường sắt đô thị, đồng thời là cố vấn của cuộc khảo sát, các tuyến đường sắt đô thị sẽ trở thành một phần quan trọng trong mạng lưới giao thông công cộng nhằm cải thiện giao thông đô thị và kết nối các siêu đô thị như Hà Nội và Tp. HCM với các khu vực lân cận.

Ông Hà Minh Châu, đại diện Sở TN&MT Tp. HCM, đánh giá cao sự hỗ trợ của JICA và mong muốn cuộc khảo sát sẽ cung cấp dữ liệu tin cậy và phương pháp luận khoa học để Tp. HCM có thể giám sát hoạt động của các tuyến đường sắt đô thị trong tương lai. Ông cũng cho biết, việc phát triển đường sắt đô thị sẽ được xác định là một trong những hoạt động ưu tiên trong Kế hoạch hành động về ứng phó với biến đổi khí hậu của thành phố giai đoạn 2021-2025.

Buổi báo cáo giữa kỳ “Xây dựng phương pháp luận và khung MRV cho lĩnh vực đường sắt đô thị” được tổ chức tại Hà Nội

Khởi động dự án ngăn ngừa nhiễm HIV mới tại Việt Nam

Hình ảnh tại Buổi lễ khởi động dự án ngăn ngừa nhiễm HIV mới tại Việt Nam

Chiều ngày 7/11, Lễ khởi động Dự án "Thiết lập hệ thống phản hồi thông tin từ phòng thí nghiệm tới người

bệnh về một chương trình kháng virus (ARV) hiệu quả bền vững và ngăn ngừa nhiễm HIV mới tại Việt Nam" đã được Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới Trung ương, Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA), Trung tâm Lâm sàng AIDS thuộc Trung tâm Quốc gia về Y tế và Sức khỏe Toàn cầu (NCGM) và Trung tâm Nghiên cứu AIDS thuộc Đại học Kumamoto (Nhật Bản) tổ chức tại Hà Nội.

Tại buổi lễ, các chuyên gia Cục Phòng chống HIV/AIDS, NCGM, Đại học Kumamoto đã chia sẻ kiến thức và kinh nghiệm về “Kết quả - thách thức – Định hướng trong việc điều trị HIV/AIDS tại Việt Nam”, “Quản lý ART” hay “Các điểm cơ bản cho bác sỹ lâm sàng về Kháng thuốc HIV”.

Các đại biểu Bộ Y tế, Đại sứ quán Nhật Bản tại Việt Nam đều đánh giá cao Dự án trong đóng góp cho sự phát triển bền vững của Việt nam. JICA Việt Nam cũng cam kết hỗ trợ tích cực để Dự án hoàn thành mục tiêu đã đề ra.

Cũng trong khuôn khổ buổi Lễ, mục tiêu và hoạt động của Dự án đã được chia sẻ và nhận được sự nhất trí cao của toàn thể đại biểu, bao gồm các bệnh viện tuyến trung ương, tuyến tỉnh, tuyến huyện tham gia vào Dự án.

Dự án sẽ tiến hành khảo sát, phân tích và đánh giá

gien kháng thuốc ở những người nhiễm HIV mới, phân tích đáp ứng miễn dịch ở những người phơi nhiễm HIV. Đồng thời Dự án cũng cung cấp các trang thiết bị hiện đại và các khóa đào tạo cho phòng xét nghiệm trung tâm tại Bệnh viện Nhiệt đới Trung ương.

Dự án được kỳ vọng sẽ góp phần vào đảm bảo chương trình ARV hiệu quả bền vững, hỗ trợ ngăn chặn các ca nhiễm HIV mới và nguy cơ lây lan HIV/AIDS tại Việt Nam, đồng thời góp phần nâng cao năng lực xét nghiệm, nghiên cứu HIV/AIDS ở Việt Nam.

Tổng kết dự án hỗ trợ tỉnh Quảng Ninh thúc đẩy tăng trưởng xanh

Hội thảo phổ biến và thúc đẩy tăng trưởng xanh được tổ chức tại Thành phố Hạ Long

Để tổng kết Dự án “Thúc đẩy tăng trưởng xanh tại khu vực Vịnh Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh”, ngày 8/11, Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ninh và Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) đã đồng tổ chức Hội thảo phổ biến và thúc đẩy tăng trưởng xanh tại thành phố Hạ Long.

Trong Dự án hợp tác kỹ thuật này của JICA, với sự hỗ trợ của các chuyên gia Nhật Bản và tỉnh Shiga (Nhật Bản), Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Quảng Ninh đã thành công trong việc cải thiện cơ chế tài chính của Quỹ bảo vệ môi trường tỉnh, đưa ra các mô hình khuyến khích sử dụng năng lượng hiệu quả, thúc đẩy các chương trình du lịch sinh thái dựa trên cộng đồng ở đảo Quan Lạn, xây dựng các tiêu chí chứng nhận Cánh buồm Xanh (Blue Sail Certificate) nhằm khuyến khích chủ thuyền du lịch đầu tư vào công nghệ sạch.

Bên cạnh đó, Dự án cũng đã thí điểm áp dụng các công nghệ thân thiện với môi trường như nhà vệ sinh sinh thái và sản xuất phân vi sinh từ chất thải để giảm lượng chất thải gây ô nhiễm cho khu vực Vịnh Hạ Long.

Phát biểu tại Hội thảo, ông Tetsuji Goto, cố vấn cao cấp được phái cử từ Trụ sở chính của JICA đến làm việc tại Dự án, đã nhấn mạnh rằng tỉnh Quảng Ninh cần tiếp tục duy trì kết quả của Dự án và áp dụng các bài học kinh nghiệm rút ra từ việc triển khai Dự án vào các

chính sách thúc đẩy tăng trưởng xanh của tỉnh trong tương lai.

Đại diện tỉnh Shiga cũng chia sẻ bài học kinh nghiệm về việc phối hợp giữa các ngành, chính quyền, giới học thuật và công dân trong công tác bảo vệ môi trường nước hồ Biwa trong tỉnh.

Ông Murooka Naomichi -Phó Trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam- nhấn mạnh: “Với một số dự án đường cao tốc mới được hoàn thành gần đây góp phần cải thiện kết nối giữa Quảng Ninh với Hà Nội và Hải Phòng làm gia tăng đáng kể lượng du khách tới tỉnh, sự lãnh đạo mạnh mẽ của UBND tỉnh Quảng Ninh nhằm bảo đảm Quảng Ninh phát triển kinh tế hài hòa với nhu cầu bảo tồn tài nguyên thiên nhiên của Di sản Thế giới Vịnh Hạ Long là vô cùng quan trọng”.

Ngoài ra, ông Murooka cũng khuyến nghị UBND tỉnh phải lập kế hoạch để phát triển xanh với các chỉ số đánh giá quá trình thực hiện một cách cụ thể theo chu trình Lập kế hoạch/Plan – Thực hiện/Do – Kiểm tra/Check – Cải tiến/Action (PDCA).

Về phía chính quyền địa phương, ông Đặng Huy Hậu, Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Quảng Ninh và Trưởng Ban chỉ đạo Dự án, bày tỏ lòng biết

ơn của UBND tỉnh đến JICA và tỉnh Shiga, đã hỗ trợ Quảng Ninh trong quá trình thực hiện Dự án. Ông cũng khẳng định sự cam kết mạnh mẽ của chính quyền tỉnh sẽ theo đuổi con đường phát triển theo hướng tăng trưởng xanh trong thời gian tới, kể cả sau khi Dự án kết thúc và hy vọng tỉnh Quảng Ninh sẽ là một điển hình thúc đẩy tăng trưởng xanh cho các tỉnh khác học tập.

Dự án tăng trưởng xanh tại Quảng Ninh đã được JICA và Sở KH&ĐT tỉnh Quảng Ninh triển khai trong 3 năm,

từ tháng 11/2016, nhằm hỗ trợ tỉnh Quảng Ninh chuyển đổi từ nền kinh tế nâu sang nền kinh tế xanh.

Dự án được thiết kế dựa trên các bài học kinh nghiệm đã thu được về sự phối hợp giữa các ngành, chính quyền, giới học thuật và công dân của tỉnh Shiga thông qua “Mô hình Hồ Biwa” vào đầu thập kỷ 70, để giải quyết các thách thức về môi trường như suy giảm chất lượng nước tại hồ nước ngọt lớn nhất Nhật Bản này.

Cùng bảo vệ môi trường với 3R

Ban Tổ chức trao phần thưởng là các sản phẩm khuyến khích giảm thiểu rác thải nhựa cho các bé

Lấy cảm hứng từ trải nghiệm của chính bản thân và qua quan sát việc giáo dục và thực hành phân loại rác cho trẻ em Nhật Bản, Hội cựu sinh viên Chương trình học bổng JDS đã thiết kế và tổ chức thành công chương trình “**Cùng nhau bảo vệ môi trường: 3R – Giảm thiểu, Tái sử dụng, Tái chế - Kinh nghiệm từ Nhật Bản**”, với sự hỗ trợ của JICA, JICE (Trung tâm Hợp tác Quốc tế Nhật Bản) và Công ty Vietnam Waste Planning.

Chương trình này nhằm giới thiệu nội dung cơ bản nhất về phân loại rác thải sinh hoạt và 3R (Reduce/Giảm thiểu – Reuse/Tái sử dụng – Recycle/Tái chế) tới trẻ em, tập trung vào lứa tuổi 5-9, với điểm nhấn là phần tương tác giữa diễn giả với các em thông qua các hoạt động kể chuyện, hỏi và đáp, chơi trò chơi... để giúp các em hiểu được nguồn gốc và tác hại của rác thải, làm thế nào để giảm thiểu, tái sử dụng và tái chế gắn liền với việc phân loại rác.

Những hoạt động này tuy nhỏ nhưng được kỳ vọng sẽ mang lại hiệu quả mạnh mẽ và bền vững trong bảo vệ môi trường, khuyến khích trẻ nhỏ cùng cha mẹ thực hiện các hoạt động này hàng ngày.

Rác thải và các hệ lụy do nó gây ra giờ không còn là những lời cảnh báo mà đã trở thành mối họa lớn thực sự, đặc biệt là ở những nước đang phát triển như Việt Nam. Gần đây chủ đề giảm thiểu rác thải thông qua các hình thức khác nhau như 3R đã trở thành chủ đề nóng và rất được xã hội và người dân quan tâm.

Đã từ lâu, 3R được thực hành hiệu quả và bền vững tại Nhật Bản, và hơn ai hết, các cựu sinh JDS với thời gian hai năm sống và học tập tại Nhật Bản hiểu rất rõ điều này.

Các bé hăng say làm việc nhóm để giải đáp câu hỏi do diễn giả đưa ra

**JDS là Chương trình Học bổng Phát triển Nguồn nhân lực sử dụng nguồn ODA không hoàn lại của Chính phủ Nhật Bản. JDS cung cấp học bổng toàn phần cho các khóa học Thạc sỹ và Tiến sỹ tại Nhật Bản cho các cán bộ trẻ của nhà nước – những người được kỳ vọng sẽ có đóng góp quan trọng trong sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Chương trình JDS đã được triển khai ở Việt Nam từ năm 2000 và cho đến nay đã có 633 cán bộ trẻ của Việt Nam được cấp học bổng du học tại Nhật Bản.*

Làng cổ Đông Hòa Hiệp- điểm nhấn của du lịch Tiền Giang

Nói đến du lịch tỉnh Tiền Giang, du khách thường liên tưởng đến không gian nên thơ, tĩnh lặng của những ngôi nhà cổ Đông Hòa Hiệp ở huyện Cái Bè.

Được xây dựng từ thế kỷ thứ 18, làng nhà cổ, nằm xen lẫn trong những vườn cây ăn trái sum suê bên

những nhánh sông chở đầy nước ngọt quanh năm, được các nhà nghiên cứu văn hóa đánh giá là một trong những di sản văn hóa quý giá và là cơ sở để tiềm năng du lịch sinh thái phát triển.

Nơi đây cũng là một trong những địa bàn của “Dự

án hỗ trợ phát huy vai trò của cộng đồng trong phát triển bền vững tại Việt Nam thông qua du lịch di sản”, thuộc khuôn khổ Chương trình Đối tác Phát triển của JICA, được thực hiện bởi trường Đại học nữ Chiêu Hòa (Nhật Bản) và Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Tiền Giang từ năm 2011-2014.

Trong 3 ngày từ 10 đến 12/11/2019 vừa qua đã diễn ra Lễ hội Văn hóa - Du lịch Làng cổ Đông Hòa Hiệp lần thứ IV. Lễ khai mạc được tổ chức tại Làng cổ Đông Hòa Hiệp với 700 đại biểu, trong đó có 100 đại biểu Nhật Bản tham gia.

Trong khuôn khổ Lễ hội đã diễn ra Hội chợ thương mại hàng tiêu dùng; triển lãm sinh vật cảnh, hòn non bộ; tổ chức đoàn tham quan; hội thi làm bánh dân gian; triển lãm, giới thiệu về du lịch 6 tỉnh phía Đông Đồng bằng sông Cửu Long, các doanh nghiệp du lịch trong tỉnh; các trò chơi dân gian; diễu hành thuyền hoa; chiếu phim màn ảnh rộng; tọa đàm bảo tồn và phát huy Làng cổ Đông Hòa Hiệp; hội thi chưng mâm ngũ quả; hội thi đua xuồng; chương trình biểu diễn nghệ thuật chuyên nghiệp, đờn ca tài tử; giao lưu với các đoàn của Nhật Bản; tái hiện nghi thức cúng đình xưa.

Tại Lễ khai mạc, ông Kobayashi Ryutaro -Phó Trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam- đã thay mặt các đại biểu Nhật Bản phát biểu giới thiệu về những thành tựu của Dự án, đồng thời bày tỏ sự ấn tượng với những nỗ lực duy trì kết quả Dự án bền vững của huyện Cái Bè nói chung và tỉnh Tiền Giang nói riêng.

Cũng trong buổi lễ, JICA đã vinh dự được trao Giải thưởng vinh danh đóng góp của các tổ chức, cá nhân quốc tế trong công cuộc bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa làng Đông Hòa Hiệp, góp phần phát triển ngành du lịch địa phương của tỉnh Tiền Giang.

Phát biểu tại Lễ khai mạc, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Tiền Giang Trần Văn Dũng đã bày tỏ nhiều kỳ vọng phát triển du lịch gắn với làng cổ Đông Hòa Hiệp.

Giá trị nghệ thuật kiến trúc nhà ở của cư dân và văn hóa làng cổ gắn liền với vườn cây ăn trái, sông nước hiền hòa đã được du khách trong và ngoài nước biết đến. Nhiều ngôi nhà cổ được bảo tồn, tôn tạo. Đặc biệt, ngôi nhà cổ có niên đại trên 150 năm được JICA tài trợ trùng tu, đã thu hút nhiều du khách đến tham quan, trải nghiệm.

(*) Tham khảo chi tiết về Chương trình Đối tác Phát triển của JICA tại đường link sau: <https://www.jica.go.jp/vietnam/vietnamese/activities/partnership.html>

Tỉnh Tiền Giang trao giải thưởng cho cá nhân, tổ chức có đóng góp trong công cuộc bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa làng Đông Hòa Hiệp

Kỷ niệm 10 năm Chương trình đào tạo kinh doanh cao cấp Keiejuku

Lễ Kỷ niệm 10 năm Chương trình đào tạo kinh doanh cao cấp Keiejuku

Ngày 15/11, tại Hà Nội, Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) và Viện Phát triển nguồn Nhân lực Việt Nam - Nhật Bản (VJCC) thuộc trường Đại học Ngoại thương đã tổ chức Lễ kỷ niệm 10 năm Chương trình đào tạo kinh doanh cao cấp Keiejuku, quy tụ rất nhiều cựu học viên trên cả nước thuộc “Câu lạc bộ Keiejuku” đến tham dự.

Đây là một trong những chương trình đào tạo nguồn nhân lực trong khuôn khổ Dự án hợp tác giữa hai Chính phủ Việt Nam và Nhật Bản từ năm 2002 đến nay.

Keiejuku là chương trình đào tạo kinh doanh theo phương thức Nhật Bản, hiện được tổ chức tại Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh và Hải Phòng, mỗi khóa học có thời lượng 10 tháng.

Phát biểu tại buổi lễ, Giáo sư Kenichi Ohno ở Viện nghiên cứu Chính sách công Nhật Bản cho rằng, những năm gần đây, do ảnh hưởng của chiến tranh thương mại giữa Mỹ và Trung Quốc, đầu tư sản xuất từ Trung Quốc đang được dịch chuyển dần sang Việt Nam, tuy nhiên, xét về dài hạn, Việt Nam vẫn cần chú trọng nâng cao năng suất lao động.

Giáo sư bày tỏ sự kỳ vọng vào các doanh nghiệp Keiejuku. Ông cho rằng, Việt Nam hiện đang thiếu hụt các doanh nghiệp nhỏ và vừa vững mạnh, vì vậy các doanh nghiệp tư nhân Việt Nam cần thúc đẩy cải cách kinh doanh để tăng cường khả năng cạnh tranh và năng suất lao động.

Thầy Nobutane Yamamoto -Giảng viên Keiejuku, nguyên thành viên Hội đồng quản trị Tập đoàn Panasonic- và thầy Chosaku Toda -Giảng viên Keiejuku, nguyên Tổng giám đốc điều hành (CEO) tại Châu

Ấu và Hoa kỳ của Panasonic- cũng chia sẻ trong buổi tọa đàm với các nội dung về chủ nghĩa khách hàng là số 1; phát triển kinh doanh phù hợp với thời đại mới, thời đại của Toàn cầu hóa, Kinh tế mới và công nghệ thông tin; vận động không ngừng để nắm bắt thời cơ, thâm nhập thị trường trong thời đại biến đổi nhanh chóng.

Chương trình đào tạo kinh doanh cao cấp Keieijuku là chương trình mang tính thực tiễn cao, được xây dựng nhằm mục đích hỗ trợ đào nguồn nhân lực cho ngành công nghiệp Việt Nam. Những doanh nhân sau khi tham gia khóa học sẽ trở thành những nhà lãnh đạo trong giới doanh nghiệp, đóng góp vào sự phát triển kinh tế - xã hội Việt Nam.

Keieijuku đào tạo nhiều chương trình như: Phương thức sản xuất, Phát triển và Đào tạo nguồn nhân lực, Quản lý tài chính và Luật thương mại, Chiến lược Marketing, Chiến lược Kinh doanh (lý thuyết và thực hành), Kế hoạch kinh doanh...

Trong hoạt động của Keieijuku, đặc biệt phải kể đến sự thành lập Câu lạc bộ Keieijuku, là nơi học viên có thể học hỏi từ các cựu học viên đã tốt nghiệp, chia sẻ kinh nghiệm và hỗ trợ lẫn nhau. Các công ty học cùng nhau sau khi tốt nghiệp tiếp tục hợp tác, chia sẻ kinh nghiệm, tạo ra những giá trị mới và sáng tạo mới cho xã hội.

Một ví dụ thành công điển hình qua chương trình này là công ty cổ phần VINA VAN, một công ty mới chuyên sản xuất van được sáng lập năm 2016 bởi một doanh nhân tốt nghiệp chương trình Keieijuku. Sau khi tốt nghiệp, ông không đơn thuần là tham gia câu lạc bộ Keieijuku để tạo dựng mối quan hệ, mà ông đã trăn trở và suy nghĩ nghiêm túc về việc kinh doanh tạo ra giá trị

mới cho xã hội và đã sáng lập nên công ty. Trong kinh doanh, công ty tích cực vận dụng các kiến thức và kinh nghiệm thu được qua chương trình Keieijuku của người Nhật như: Sản xuất đúng sản phẩm - với đúng số lượng - tại đúng nơi - vào đúng thời điểm cần thiết, loại bỏ lãng phí trong các công đoạn, quản lý chiến lược kinh doanh dài hạn... Trong tương lai, công ty mong muốn cung cấp các sản phẩm van với thương hiệu VAN VINA cho các dự án ODA của Nhật Bản.

Bên cạnh các chương trình như Keieijuku, trong hợp tác với VJCC, JICA dự kiến sẽ chú trọng hợp tác tư nhân nhằm thúc đẩy các công ty Nhật Bản mở rộng đầu tư ra nước ngoài, hỗ trợ lĩnh vực tài chính đối với các công ty tư nhân.

Thông qua việc kết nối các học viên tốt nghiệp Keieijuku trong chương trình hợp tác tư nhân mới của JICA nhằm tạo ra các giá trị mới, JICA sẽ tiếp tục đóng góp vào công cuộc xây dựng quan hệ hữu nghị và kinh tế giữa hai nước Nhật Bản và Việt Nam.

Các doanh nghiệp tham gia khóa đào tạo Keieijuku giao lưu cùng các doanh nghiệp Nhật Bản

Voice of Expert Rừng ở Việt Nam

Cây xà cừ cổ thụ được trồng ven đường tại Hà Nội

Đây là cây gì?

Hà Nội luôn có sức hút lớn bởi những khu phố rất đời yên bình. Với tôi, điều mang lại sự hấp dẫn cho Hà Nội chính là những hàng cây cổ thụ bên đường rợp bóng mát. Có lẽ mọi người đều để ý thấy phần gốc cây hay

được quét một lớp vôi trắng, nhưng mọi người có biết mục đích của nó là gì không?

Khi còn nhỏ, tôi cũng đã từng phụ giúp chăm sóc vườn quýt của gia đình, tôi được biết lớp vôi trắng phủ trên thân cây nhằm mục đích ngăn ngừa sâu bệnh. Cũng có người cho rằng mục đích của việc này là nhằm đảm bảo an toàn cho mọi người qua lại vào ban đêm, tôi nghĩ có lẽ nó cũng có cả tác dụng này nữa. Màu vôi trắng giờ đã trở thành 1 phần của cảnh quan, nhưng tôi thiết nghĩ không biết có thể đổi màu trắng thành một màu gì đó gần gũi với màu tự nhiên hơn một chút được không.

Trong số nhiều loại cây được trồng bên đường ở Hà Nội, có lẽ nhiều nhất là cây xà cừ, đôi khi còn được gọi là gỗ gụ Châu Phi (tên khoa học là *Khaya senegalensis*). Việt Nam du nhập rất nhiều giống cây

ngoại lai, và loài cây này, cũng giống như tên gọi của nó, có nguồn gốc từ Tây Phi. Cây này thích nghi tốt với môi trường tại Việt Nam, có khả năng phát triển nhanh, cành cây khỏe tạo nhiều bóng râm nên được trồng khá phổ biến. Tuy nhiên, vào mùa mưa bão, cây dễ bị đổ do rễ nông, vì vậy, thành phố Hà Nội đang lên kế hoạch trồng thay thế bằng loại cây khác.

Trải qua thời kỳ khó khăn

Ở Việt Nam, hưởng ứng lời kêu gọi của Bác Hồ, phong trào trồng cây xanh được nhân rộng trên toàn quốc. Tuy nhiên, trải qua các cuộc kháng chiến chống ngoại xâm và do nạn chặt phá rừng bừa bãi, độ che phủ của rừng giảm xuống 20% trong những năm 1990.

Trong thời gian từ năm 1993 đến 1996, tôi công tác tại Bộ Lâm nghiệp Việt Nam (tên gọi lúc bấy giờ) với vai trò hỗ trợ xây dựng kế hoạch trồng rừng quốc gia, và trong những chuyến công tác tại một số địa phương, tôi thấy tình trạng đất trống, đồi núi trọc và đất bị xói mòn sau mưa lũ rất nghiêm trọng.

Qua thời gian đó, nhờ chính sách thúc đẩy trồng rừng trên toàn quốc, độ che phủ của rừng Việt Nam đang trên đà phục hồi, đạt 40% như hiện nay (Nhật Bản là 68%). Đặc biệt, nếu bạn đến khu vực duyên hải miền Trung, bạn có thể nhìn thấy màu xanh bạt ngàn của cây lá.

Nếu chỉ nhìn vào tỷ lệ che phủ thì rừng Việt Nam đúng là đã được hồi phục đáng kể, tuy nhiên, diện tích trồng rừng chủ yếu là các loại cây ngoại lai như cây keo, còn rừng tự nhiên với hệ sinh thái có giá trị cao bị chuyển đổi sang đất nông nghiệp và nạn khai thác rừng trái phép khiến diện tích rừng tự nhiên đang ngày càng suy giảm. Thành thật mà nói, nếu bạn muốn thấy những cây cổ thụ lớn ở Việt Nam ngày nay, tôi nghĩ rằng bạn có thể dễ dàng thấy chúng ở Hà Nội hơn là trong một khu rừng tự nhiên.

Tây Bắc với vùng đồi núi trọc rộng lớn

Hợp tác của JICA trong bảo vệ rừng

JICA có lịch sử hợp tác lâu đời trong bảo vệ rừng ở Việt Nam (kể từ khi Nhật Bản nối lại viện trợ ODA cho Việt Nam từ năm 1992 đến nay). Ban đầu, hợp tác của JICA tập trung vào các dự án trồng rừng nhằm phủ xanh đất trống đồi trọc. Sau đó, JICA đã thực hiện nhiều hợp tác khác nhau phù hợp với chuyển biến của môi trường quốc tế, sự thay đổi nhu cầu đa dạng về trồng rừng.

JICA hiện đang triển khai Dự án hỗ trợ kỹ thuật Quản lý tài nguyên thiên nhiên bền vững, qua đó tiến hành nhiều hoạt động nhằm mục tiêu cải thiện sinh kế của người dân địa phương và phát huy các chức năng đa diện của rừng.

Cụ thể, Dự án đã hỗ trợ đánh giá và sửa đổi Luật bảo vệ và phát triển rừng trước đây, hỗ trợ hoàn thiện các văn bản quy phạm pháp luật để thực hiện hiệu quả Luật lâm nghiệp, tiến hành các hoạt động thí điểm tại địa phương và xây dựng kế hoạch hành động về giảm phát thải khí nhà kính do suy thoái rừng và mất rừng (REDD+) * - là một trong các biện pháp ứng phó với biến đổi khí hậu; hỗ trợ bảo vệ đa dạng sinh học và hệ sinh thái trọng điểm.

Tuy dự án chỉ còn một thời gian ngắn nữa sẽ kết thúc (tháng 8/2020), JICA sẽ tiếp tục nỗ lực cùng với các đơn vị trong nước, các cơ quan đối tác đóng góp tích cực vào công tác bảo vệ rừng ở Việt Nam.

** REDD+ (Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation): Giảm phát thải khí nhà kính từ mất rừng và suy thoái rừng tại các nước đang phát triển, tăng trữ lượng các-bon lâm nghiệp và quản lý rừng bền vững.*

Nấm Shiitake – một sản phẩm thuộc dự án nằm trong hỗ trợ cải thiện sinh kế. Nấm được cung ứng đến nhiều đơn vị như: siêu thị AEON TP HCM, Pizza 4P's...)

Contact Us

Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA)- Văn phòng Việt Nam
Địa chỉ: Tầng 11, Tòa nhà CornerStone, 16 Phan Chu Trinh, Hà Nội, Việt Nam
Tel: 024-3831-5005; Fax: 024-3831-5009;

Website: <http://www.jica.go.jp/vietnam/vietnamese/index.html>

Facebook: <https://www.facebook.com/jicavietnam/>